

EIROPAS PARLAMENTS

2009 - 2014

Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komiteja

2011/2013(INI)

22.3.2011

ATZINUMS

Sniegusi Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komiteja

Juridiskajai komitejai

par Eiropas līgumtiesību ieviešanas iespējām patērētājiem un uzņēmumiem
(2011/2013(INI))

Atzinumu sagatavoja(*): *Hans-Peter Mayer*

(*) Komiteju iesaistīšanas procedūra – Reglamenta 50. pants

PA_NonLeg

IEROSINĀJUMI

Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Juridisko komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

- A. tā kā nepieciešams plašāks pētījums, lai labāk izprastu, kāpēc saglabājas iekšējā tirgus sadrumstalotība un kā labāk risināt šīs problēmas, tostarp, kā nodrošināt spēkā esošo tiesību aktu īstenošanu;
- B. tā kā visacīmredzamākie traucējumi, ar kuriem sastopas patērētāji un MVU attiecībā uz vienoto tirgu, ir līgumattiecību sarežģītība, negodīgi līgumu noteikumi un nosacījumi, neatbilstīga un nepietiekama informācija un laikietilpīga procedūra;
- C. tā kā, izstrādājot vienotas Eiropas līgumtiesības, labumu gūtu patērētāji un tās jo īpaši veicinātu intensīvāku un vieglāk pieejamu pārrobežu tirdzniecību iekšējā tirgū;
- D. tā kā Komisija tās Zaļajā grāmatā¹ piedāvā vairākas iespējas tāda tiesību akta izstrādāšanai, kas reglamentētu Eiropas līgumtiesības, lai varētu palīdzēt paplašināt uzņēmējdarbību un nostiprināt iedzīvotāju uzticēšanos vienotajam tirgum;
- E. tā kā sarunas par patērētāju tiesību direktīvu² jau parādījušas, cik sarežģīti ir saskaņot līgumiem piemērojamās patērētāju tiesības, neatsakoties no kopīgām saistībām augsta līmeņa patērētāju aizsardzības standartu noteikšanā Eiropā, un kādus ierobežojumus tas nosaka procesam kopumā;
- F. tā kā šā procesa rezultātā Eiropas likumdevējiem formāli jāpieņem reālistisks, realizējams, samērīgs un labi pārdomāts, un vajadzības gadījumā grozīts tiesību akts Eiropas līgumtiesību jomā,
  1. atzinīgi vērtē debates par Zaļo grāmatu un vēlas, lai Komisijas kompetentie departamenti veiktu šo debašu rezultātu pamatīgu analīzi; aicina Komisiju sniegt visu ierosināto iespēju padziļinātu ietekmes novērtējumu, īpaši apsverot tirgus dalībnieku pašreizējo vajadzību novērtējumu, varbūtējos izdevumus un katras iespējas pievienoto vērtību;
  2. mudina Komisiju veikt pamatīgu ietekmes novērtējumu attiecībā uz iespēju, kas tiek uzskatīta par vispiemērotāko; uzsver, ka šajā ietekmes novērtējumā būtu cita starpā jāiekļauj vispiemērotākā juridiskā pamata noteikšana, ietekme sociālajā un ekonomikas jomā, saskanība ar spēkā esošajiem ES, starptautisko un privāto tiesību aktiem, iespējamās strīdu izšķiršanas sistēmas patērētāju un uzņēmumu konfliktu gadījumos par fakultatīvo instrumentu izvēli un piemērošanu; uzskata, ka ietekmes novērtējums būtu jāpabeidz un visas šaubas jāapspriež, pirms tiek uzsākts darbs par politiskajām iespējām;
  3. uzsver saimniecisko nozīmi, kāda ir MVU un amatniecības uzņēmumiem Eiropas ekonomikā; tāpēc uzsver nepieciešamību nodrošināt, ka ar Mazās uzņēmējdarbības aktu veicinātais princips „vispirms domāt par mazajiem uzņēmumiem” patiešām tiek arī īstenots un uzskatīts par prioritāti debatēs par ES iniciatīvām, kas saistītas ar

---

1 COM(2010)0348 galīgā redakcija.

2 COM(2010)0614.

līgumtiesībām;

4. uzskata, ka fakultatīvu Eiropas līgumtiesību izstrādāšana kopā ar mehānismu kopuma paredzēšanu varētu būt nozīmīgs ieguvums iekšēja tirgus labākai darbībai un ka Parlamentam un Padomei beigu beigās vajadzētu būt atbildīgiem par šā tiesību akta juridisko formu un materiāltiesisko apjomu; uzsver, ka fakultatīvu Eiropas līgumtiesību piemērošanai būtu jāaptver pirkuma līgumi un elektroniskā komercija, bet mehānismu kopumam būtu jādarbojas ar vispārējiem formulējumiem, lai veicinātu citu veidu līgumu noslēgšanu; atgādina, ka pastāv daudzi citi pārrobežu tirdzniecības šķēršļi, tostarp valodas barjeras, piegādes izmaksas, patērētāju izvēle un kultūra, kurus nevar atrisināt, pieņemot līgumtiesību aktus;
5. mudina Komisiju sadarboties ar dalībvalstīm, lai testētu kvalitāti un pārbaudēs noskaidrotu, vai ierosinātie Eiropas līgumtiesību instrumenti ir lietotājiem ērti izmantojami, pilnībā atspoguļo iedzīvotāju intereses, paredzot pievienoto vērtību patērētājiem un uzņēmumiem, nostiprinot vienoto tirgu un sekmējot pārrobežu komerciju;
6. aicina Komisiju attiecībā uz Eiropas līgumtiesību iniciatīvu pārbaudīt dažādās grūtības, ar kurām patērētāji un uzņēmumi sastopas pārrobežu komercijā, jo īpaši tās, kas ir saistītas ar ieguldījumiem, maksājumiem, piegādi, valodas barjerām, tiesiskās aizsardzības līdzekļiem un atšķirībām juridiskajās, administratīvajās un kultūras tradīcijās;
7. uzskata — ja fakultatīvs juridisks līgumtiesību instruments tiek noteikts ES līmenī, tas būtu jāatzīst par papildu, alternatīvu un atsevišķu sistēmu, lai reglamentētu pārrobežu līgumu slēgšanu, kuru patērētāji un uzņēmumi varētu izvēlēties piemērojamo valsts tiesību aktu vietā; uzskata, ka dalībvalstu pārziņā varētu atstāt jautājumu, vai šīs tiesības piemērot arī attiecībā uz valsts iekšienē slēdzamajiem līgumiem;
8. uzskata, ka vienotas Eiropas līgumtiesības uzlabos iekšējā tirgus spēju darboties, neskarot dalībvalstīs spēkā esošās līgumtiesības;
9. uzskata, ka arī turpmāk jāapsvēr, vai tiesību akta, kurš regulētu līgumu slēgšanu starp uzņēmumiem (*B2B*) un līgumus starp patērētājiem uz uzņēmumiem (*B2C*), juridiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību 114., 169. vai 352. pants;
10. konstatē, ka līgumtiesībās būtu jācenšas panākt atšķirīgu regulējumu attiecībā uz *B2B* un *B2C* līgumiem, tādējādi respektējot atsevišķu valstu tiesību sistēmās nostiprinātās tradīcijas un īpašu uzmanību pievēršot vājākā darījuma partnera, proti, patērētāja aizsardzībai;
11. atgādina, ka attiecībā uz Eiropas līgumtiesībām ir vēl daudzi jautājumi, uz kuriem jāsniedz atbildes, un daudzas problēmas, kuras jāatrisina; aicina Komisiju ņemt vērā tiesu praksi, starptautiskās konvencijas par preču tirdzniecību, piemēram, Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju par starptautiskajiem preču pirkuma-pārdevuma līgumiem un Patērētāju tiesību direktīvas ietekmi; uzsver, ka līgumtiesības ES nepieciešams saskaņot, vienlaicīgi ņemot vērā attiecīgos valsts noteikumus, kas paredz augstu aizsardzības līmeni saistībā ar *B2C* līgumu noslēgšanu;
12. uzsver, cik svarīgi ir veicināt e-tirdzniecību Eiropas Savienībā, ņemot vērā, ka šī nozare ir

nepietiekami attīstīta, un uzskata, ka ir nepieciešams novērtēt, vai atšķirības valsts līgumtiesību sistēmās varētu kavēt šīs nozares attīstību, kuru uzņēmumi un patērētāji pilnīgi pareizi uzskata par iespējamu izaugsmes dzinēj spēku nākotnē;

13. norāda, ka daudzos Eiropas līmenī spēkā esošos noteikumos jau ir iekļauti būtiski patērētāju aizsardzības tiesību elementi, kurus piemēro līgumiem, un ka patērētāju tiesību aizsardzības *acquis* nozīmīgas daļas, iespējams, konsolidēs patērētāju tiesību direktīvā; norāda, ka minētā direktīva nodrošinātu patērētājiem un uzņēmumiem viegli atpazīstamu vienotu režīmu; tāpēc uzsver, ka pirms tiek sniegti jebkādi ieteikumi, ir svarīgi nogaidīt sarunu rezultātus, kuras notiek par patērētāju tiesību direktīvu;
14. uzsver, ka apdrošināšanas līgumtiesību jomā jau ir veikts sagatavošanas darbs, izstrādājot Eiropas apdrošināšanas līgumtiesību principus, kuri būtu jāintegrē Eiropas līgumtiesību struktūrā, ka tie būtu jāpārskata un jāturpina to pilnveidošana;
15. turklāt ņemot vērā dažādo līgumu, jo īpaši *B2C* un *B2B* līgumu, specifiku, valsts līmeņa un starptautiskos līgumtiesību vadošos principus, kā arī pamatprincipu par patērētāju augsta līmeņa aizsardzību, turklāt uzskata, uzskata, ka pastāvošā nozaru prakse un brīvības princips arī turpmāk jāievēro attiecībā uz *B2B* veida līgumiem;
16. ir pārliecināts, ka ikviena iniciatīva Eiropas līgumtiesību jomā būtu jāizstrādā izsvērtā veidā, sastādot to vienkārši, skaidri, pārredzami un lietotājiem saprotamā valodā, kā arī neiekļaujot tajā nekonkrētus juridiskus jēdzienus, lai to varētu labi saprast tieši Eiropas patērētāji, tomēr ņemot vērā ikviena līguma abu (vai vairāku) pušu iespējamās intereses;
17. norāda, ka tas patērētājiem radītu papildu slogu, un, lai viņi varētu pieņemt uz informāciju balstītu lēmumu, būtu nepieciešams zināt par līgumtiesību diviem veidiem; ja vienkāršā veidā netiek izklāstīti noteikumi, norādot abu iespēju visus „par” un „pret”, patērētāji nevarēs izdarīt saprātīgu izvēli;
18. apgalvo, ka patērētājiem netiek sniegta nepieciešamā informācija attiecībā uz viņu līgumā paredzēto tiesību pastāvēšanu un izpildi, jo īpaši pārrobežu komercijā; aicina Komisiju izstrādāt vieglāk pieejamu un lietotājiem saprotamu informēšanas mehānismu, kurā būtu skaidri izklāstīts, kā līgumtiesības darbojas pārrobežu attiecībās, un, kas ir vēl svarīgāk, — kādas priekšrocības tās piedāvā iedzīvotājiem, patērētājiem un MVU;
19. uzskata, ka jebkurai iniciatīvai par Eiropas līgumtiesībām *B2C* līgumu jomā jāparedz ļoti augsts patērētāju aizsardzības līmenis, tomēr, ja dalībvalstis nodrošina augstāku aizsardzības līmeni, patērētājiem nedrīkst liegt šo aizsardzību;
20. uzsver — lai gan ikviena galīgā tiesību akta noslēdzošā pārbaude notiek pašā iekšējā tirgū, jau iepriekš jānodrošina, ka iniciatīva sniedz patērētājiem pievienoto vērtību un ne patērētājiem, ne uzņēmumiem pārrobežu darījumus nepadara sarežģītākus; uzsver nepieciešamību sagatavot noteikumus par tādas atbilstošas informācijas sniegšanu, kas raksturotu šo tiesību pastāvēšanu un to, kā tās ietekmētu potenciālos interesentus un iesaistītās puses (tostarp valstu tiesu iestādes).

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	22.3.2011
Galīgais balsojums	+ : 20 - : 3 0 : 13
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Pablo Arias Echeverría, Adam Bielan, Cristian Silviu Buşoi, Lara Comi, Anna Maria Corazza Bildt, António Fernando Correia De Campos, Jürgen Creutzmann, Christian Engström, Evelyne Gebhardt, Iliana Ivanova, Philippe Juvin, Sandra Kalniete, Eija-Riitta Korhola, Edvard Kožušník, Kurt Lechner, Toine Manders, Gianni Pittella, Mitro Repo, Zuzana Roithová, Heide Rühle, Matteo Salvini, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Catherine Stihler, Kyriacos Triantaphyllides, Bernadette Vergnaud, Barbara Weiler
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Damien Abad, Cornelis de Jong, Ashley Fox, Constance Le Grip, Pier Antonio Panzeri, Antonyia Parvanova, Sylvana Rapti, Amalia Sartori
Aizstājēji (187. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Michael Gahler